

Mitt i allt

Fpa[®]

Guide till FPA:s stöd och tjänster

2019

4

STUDIER, ARBETE & UTKOMST

Rehabilitering med låg tröskel för unga

10

HÄLSA

Med på FPA-ersatt taxiresa

16

PENSION

Betalningsdagar för FPA-pensioner

18

HEM & FAMILJ

Längre ledighet för flerlingspappor

8 "Man måste själv hitta vägen till att lära sig"

HAR DU KOLL PÅ FÖRMÄNEN?

Den årliga självriskan för läkemedel, dvs. takbeloppet, är i år

572 euro.

Kom ihåg att anmäla ändringar i din livssituation till FPA. Läs mer: fpa.fi/nysituation

Nuotti-coachning.....	4
I tiden.....	6
Tre år av integration.....	8
Taxiresor som ersätts av FPA.....	10

STÖD FRÅN FPA

Hälsa.....	12
Pensionärer.....	16
Hem & familj.....	18
Studier, jobb & försörjning.....	21

Betalningsdagar för FPA-pensioner.....	19
Kan du FPA?.....	23

MITT I ALLT 2019

Utgivare

Folkpensionsanstalten
Kommunikationsgruppen
PB 450, 00056 FPA
redaktion@fpa.fi

Distribution

Mitt i allt – Elämässä kan avhämtas bl.a. på FPA:s serviceställen. Guiden kan även beställas i buntar på 20 och 50 ex. från lomakevarasto@kela.fi.

Taltidningen Mitt i allt kan beställas från Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf: kansliet@fss.fi eller tfn 09 696 2300.

Omslagsbild: Mikko Lehtimäki

Kela|Fpa^{fi}

Mittiallt.fi Den nya webb- tidningen ger kunden ordet

Känner du till Mittiallt.fi? Där berättar kunderna om sina erfarenheter av FPA:s stöd och tjänster. Där får du också tips som hjälper dig att sköta dina ärenden hos FPA.

Vi träffas på webben!
www.mittiallt.fi

” Personlig
betjäning finns
i dag och
i framtiden.

FPA

Som direktör får jag regelbundet respons från FPA:s kunder. Ett centralt tema är hur seniorer ska klara av att sköta FPA-ärenden. Många vill påminna mig om att alla inte kan eller vill sköta ärenden på webben. Digitalisationen och offentliga webbtjänster disku-

teras ofta. Det som glöms bort i diskussionerna är hur mycket personlig betjäning som fortfarande finns. FPA erbjuder varje dag personlig betjäning åt tiotals tusen kunder ansikte mot ansikte. Under hela förra året betjänades 2,4 miljoner kunder på serviceställena och 1,9 miljoner per telefon.

Personlig betjäning finns i dag och kommer att finnas i framtiden. En möjlighet är att boka tid på förhand, och att alltså få betjäning hemma per telefon eller på servicestället när det passar dig bäst. Även den här guiden är ett sätt för oss att nå ut till kunder som vi inte når via webben.

FPA:s mål är en utomordentlig kundupplevelse i alla livssituationer och servicekanaler. Det innebär att vi måste utveckla våra tjänster i alla kanaler. FPA ska finnas där du annars också är och sköter dina ärenden. Har du redan bekantat dig med distansservice på en servicepunkt eller pop up-tjänster i köpcentrum och läroanstalter?

På allt flera serviceställen får du redan vid ingången hjälp av en servicerådgivare i att hitta ett lämpligt sätt för dig att sköta ditt ärende. När var och en hittar ett smidigt sätt att sköta sina ärenden, bildas det inga köer på serviceställena.

Elli Aaltonen
generaldirektör för FPA

Hitta dina styrkor med hjälp av coachning för unga

Den personliga NUOTTI-coachen uppmuntrar Sonja att sikta mot sina mål.

När depressionen tar över sinnet, stjälar den också en bit av framtiden. Studier, arbete eller att ställa upp egna mål lyckas kanske inte, eller känns omöjligt.

Trots sin svåra depression har **Sonja Ahola** studerat och lyckats få ett jobb som motsvarar hennes utbildning. Även om hon för tillfället är arbetslös, har hon klara planer för framtiden. Den viktigaste målsättningen är rehabilitering, efter det vill hon få en arbetsplats inom ett halvår.

”Det hjälper mycket att försöka hålla sig aktiv istället för att sitta hemma och vänta på att något ska hända”, säger Sonja.

” Det behövs varken diagnos, läkarutlåtande eller skriftlig ansökan

På verkstaden föreslog ledaren för arbetsverksamheten att Sonja skulle ansöka om FPA:s NUOTTI-coachning. Via den får unga stöd i att planera framtiden och ta konkreta steg mot arbetslivet eller studier. Coachningen är för 16–29-åriga unga, som på grund av nedsatt funktionsförmåga saknar studie- eller arbetsplats eller vars studier inte går framåt.

Mikko Lehtimäki

Sonja träffar sin NUOTTI-coach i stallet.

Med hjälp av en personlig coach kan ungdomar kartlägga sina egna styrkor, färdigheter och alternativ. Coachningen omfattar högst 20 avgiftsfria entimmes träffar. Med coachens hjälp kan man till exempel öva sig i problemlösning eller att klara sig i situationer som man vanligtvis undviker eller som känns stressande.

Det är enkelt att ansöka: unga kan ringa FPA själv eller tillsammans med t.ex. en uppsökande ungdomsarbetare. Ungdomsarbetare och anställda kan också ringa på

den unges vägnar om hen har gett lov.

Det behövs varken diagnos, läkarutlåtande eller skriftlig ansökan. Det räcker med att den unge själv vill ha coachning. FPA:s expert intervjuar den unge och bedömer om NUOTTI-coachning är en lämplig form av rehabilitering.

Sonjas coachning pågår fortfarande men hon är väldigt nöjd.

”Coachningen har förbättrat mitt allmänna mående betydligt. Det känns att jag får kraft och orkar bättre.” ■

Anne Ventelä

Rehabilitering med låg tröskel för unga

Förutom NUOTTI-coachning kan följande yrkesinriktade rehabiliteringsformer beviljas utan läkarintyg till ungdomar med nedsatt arbets- eller studieförmåga.

- 1. Yrkesinriktad rehabiliteringsutredning** hjälper den unge att identifiera och bedöma faktorer som påverkar arbets- och studieförmågan. Med stöd av ett multidisciplinärt team utarbetas en rehabiliteringsplan, som hjälper den unge att ta sig ut i arbetslivet eller att studera. Rehabiliteringen är avgiftsfri och innehåller högst 12 rehabiliteringsdagar och tre uppföljningsdagar.
- 2. I utbildningsprövning** får den unge bekanta sig med en

läroanstalt och utbildningsinnehåll som hen själv valt. Hen får följa med undervisningen och diskutera studierna för att få en bättre bild av utbildningens krav och de egna studieplanerna. Prövningen pågår i högst 10 dagar och är avgiftsfri.

- 3. Sysselsättningsfrämjande yrkesinriktad rehabilitering** stöder unga i valet av arbete, bransch eller studieinriktning. Rehabiliteringen genomförs enligt den unges individuella behov så att den innehåller antingen arbetsprövning, arbetsträning eller en kombination av dessa. Rehabiliteringen är avgiftsfri och längden beror på i vilken form den genomförs.

» Mer information om att ansöka: www.fpa.fi/yrkesinriktad-rehabilitering-for-unga.
Läs hela Sonjas berättelse: www.mittialt.fi.

FPA

Stöd för att sköta FPA-ärenden på webben

Om det känns svårt att sköta FPA-ärenden på webben, kan man få stöd på service-stället eller per telefon. På de flesta service-ställen finns en dator som kunderna får använda gratis.

”Kunden får själv hålla i spakarna. Om hen ber, hjälper vi till”, berättar FPA:s servicerådgivare Hannu Pyykönen.

Servicerådgivaren kan visa t.ex. hur man fyller i en ansökan på webben, var man hittar sina beslut eller var sjukvårdens takbelopp finns. På service-stället kan man även skanna och kopiera bilagor.

Om kunden har många ärenden att reda ut, kan man boka en kundservicetid via FPA:s webbplats.

”Det är fint när kunderna kommer tillbaka och sköter sina ärenden självständigt. Man får alltid be om hjälp på nytt om man behöver. Sakta men säkert blir det bra.” ■

» www.fpa.fi/etjanst

Inkomstregistret minskar behovet av bilagor

FPA börjar använda uppgifterna i det nationella inkomstregistret som grund för förmånsbeslut. Tack vare det kommer det att bli enklare att ansöka om FPA-förmåner.

Arbetsgivarna anmäler löneuppgifter i inkomstregistret från januari 2019. Arbetsgivarna ska anmäla uppgifterna i registret inom 5 kalenderdagar från löneutbetalningsdagen. En hushållsarbetsgivare kan beräkna de löner som hushållet betalat till exempel på Palkka.fi, varifrån uppgifterna automatiskt överförs till inkomstregistret.

FPA önskar att arbetsgivare utöver löneuppgifterna anmäler i inkomstregistret också uppgifter om anställningsförhållandet, om frånvaro och om inkomstslag. Det är frivilligt för arbetsgivaren att anmäla dessa uppgifter men FPA behöver uppgifterna för att kunna fatta förmånsbeslut. Dessutom behöver FPA för förmånsbesluten fortfarande sådana utredningar som inte fås från inkomstregistret.

Utbytet av information mellan Skatteförvaltningens, arbetsgivarnas och olika myndigheters datasystem är skyddat. I och med inkomstregistret kan FPA utveckla sina digitala tjänster: från 2020 kommer också uppgifter om FPA:s förmåner att föras in i inkomstregistret. ■

GYMNASIESTUDERANDE OCH YRKESSTUDERANDE kan från och med augusti få ett läromedelstillägg på 46,80 euro/mån som tillägg till studiestödet. Läromedelstillägget kan beviljas en studerande under 20 år som bor hos sin förälder och en studerande under 18 år som bor någon annanstans, om den studerandes föräldrar har årsinkomster på högst 41 100 euro. Tillägget beviljas automatiskt till studerande som har studiepenning. Övriga studerande, t.ex. under 17-åringar, ska ansöka om studiestöd sommaren 2019. ■

Är du redan bekant med Kanta-tjänsten?

Genom Kanta-tjänsten (www.kanta.fi) kan du sköta många hälsorelaterade ärenden. Vid läkarbesök antecknar läkaren uppgifter om din vård och sparar dina recept i Kanta. Via din dator kan du gå in och läsa uppgifterna när du vill.

Utöver hälso- och sjukvården används tjänsten också av socialvården och apoteken. När du hämtar ut receptbelagda läkemedel på apoteket räcker det att du visar upp ditt FPA-kort eller ett identitetsbevis. Uppgifterna om dig är väl skyddade och

kan inte nås av någon utomstående.

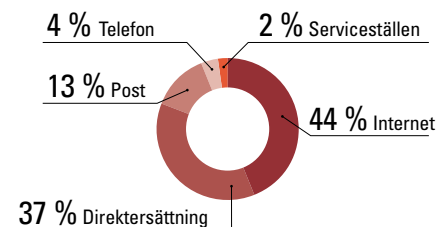
Du har nytta av Kanta även om du inte själv använder dator. Genom Kanta kan uppgifterna om din hälsa överföras mellan olika instanser inom hälso- och sjukvården. Tack vare Kanta är dina uppgifter alltid tillgängliga och uppdaterade när du besöker hälso- och sjukvården.

En broschyr om Kanta-tjänsten finns att få vid hälso- och sjukvården och på apotek. I broschyren kan du läsa mer om hur du kan dra nytta av tjänsten. ■

SÅ HÄR BETJÄNADE FPA SINA KUNDER 2018

Nästan 70%
av ansökningarna om utkomststöd lämnades in på nätet.

År 2018 skötte kunderna FPA-ärenden sammanlagt över 98 miljoner gånger. Kunderna använde sig av följande kanaler:

FPA beviljade 46 506 moderskapsunderstöd.

Maryam Mousapour är erfarenhetsexpert och hjälper invandrare att integrera sig i Finland..

Mikko Vähämäki

Aktivitet stöder integrationen

Det var inte lätt för Maryam att integrera sig i Finland, men nu har livet ordnat upp sig.

För åtta år sedan kom afghanska **Maryam Mousapour** från Iran till Finland med sina två barn. Det enda hon kände till om Finland var Nokias mobiler. Hon var rädd. Finland var främmande, hon kunde inte språket och visste ingenting om kulturen. Skulle hon också här bli trakasserad, som i Iran, där hon växte upp i en flyktingfamilj?

Invandrare får hjälp i början av en socialhandledare och socialarbetare till exempel med att fylla i ansökningar och blanketter.

”Man måste bara lita på att allt går rätt till. Självt kan du ingenting. Du förstår inte vad tolken säger”, säger Maryam.

” Om man vill bo här ska man lära sig språket

För första gången i sitt liv fick Maryam en personbeteckning och ett likadant FPA-kort som alla finländare har. FPA-kortet är ett sjukförsäkringskort som behövs på apoteket och inom den privata hälso- och sjukvården.

Maryam gick på en kurs i finska och började i grundskolan för vuxna. Några år senare studerade hon till närvårdare och började arbeta nästan genast efter att hon blev färdig år 2017.

Det tog tre år för Maryam att integrera sig. Hon anser att en invandrare har integrerats när hen har lärt sig språket, fått en studieplats eller jobb, lärt känna finländare och kan själv fylla i de papper som behövs.

”I början var jag rädd för att tala med finländare. Jag började prata när jag var praktikant på ett apotek. Om man vill bo här ska man lära sig språket.”

Maryam fick hjälp med språket av en finländsk vänfamilj, som hon fick via invandrantjänsterna. Under besöken hos dem har Maryam lärt sig allra mest om den finländska kulturen.

I början skötte Maryam sina ärenden på engelska och ibland med hjälp av en tolk. Barnen lärde sig finska på ett år. Maryam tycker att det bästa sättet för dem att integrera sig har varit att gå i skolan.

Maryam rekommenderar att man aktivt lär sig språket: man kan till exempel läsa lättlästa nyheter med hjälp av en ordbok eller be en finländare förklara vad något betyder.

”Man måste själv hitta den bästa metoden.” ■

Tuija Siljamäki

Tips till invandrare om FPA:s tjänster

- I början ska man sköta många ärenden hos myndigheter. Hos FPA är det bra att boka tid på förhand. Du kan boka tid via nätet, per telefon eller på FPA:s serviceställe.
- FPA bedömer om du behöver en tolk. Om du inte kan utträta ärenden på finska, svenska eller engelska och om du inte har en bekant som kan hjälpa, kan FPA ordna tolkningstjänst gratis.
- Man ska boka en ny tid för tolkningstjänsten. Tolken är antingen en professionell tolk eller en anställd hos FPA som kan språket i fråga. De har tystnadsplikt, dvs. de får inte tala om dina personliga saker med andra.
- Du kan även ta med en språkkunnig vän eller släkting när du besöker FPA.

Han eller hon ska vara minst 18 år gammal. En minderårig bekant eller släkting eller ett barn kan inte användas som tolk.

- Du kan ge en annan person tillstånd att utträta ärenden hos FPA för dig genom att underteckna en fullmakt. Utan fullmakt kan man inte sköta ärenden för en annan person.
- Du kan utträta ärenden per telefon på ryska på numret 020 6344 901 mån–fre kl. 10–12 eller 13–15. Du får service på arabiska på numret 020 6344 902 tis–tors kl. 10–12 eller 13–15.
- I FPA:s broschyrer finns information om tjänsterna på lättläst svenska. Du kan ladda ner broschyrerna på adressen www.fpa.fi/broschyrer.

Läs Maryams hela berättelse: www.mittialt.fi.

Annes tillstånd är nu stabilt. Hon åker på kontrollbesök med FPA-taxi.

Jesse Karjalainen

Smidiga sjukhusresor med FPA-taxi

Anne åkte FPA-taxi till strålbehandling varje vardag i sex veckors tid.

Anne Markkanen från Vesanto upptäckte sommaren 2018 en hård knöl i sidan, stor som ett hönsägg. Det visade sig vara en cancer tumör: diagnosen var mjukdelssarkom, som är sällsynt och konstateras hos endast drygt 200 personer i Finland årligen.

Den första reaktionen var chock, för både Anne och hennes man. Anne tänkte ändå realistiskt i den svåra situationen och blev inte lamslagen av sjukdomen.

”Mitt jobb som sjukskötare har hjälpt mig att relatera till saker. I mitt yrke har jag sett sorg och elände men också glädje och hopp”, berättar Anne.

Anne opererades i magområdet redan tre veckor efter det första läkarbesöket. Hela tumören kunde avlägsnas, men på opera-

tionen följde strålbehandlingar och en tre månader lång sjukskrivning.

Under sex veckor åkte Anne varje vardag på strålbehandling till Kuopio universitetssjukhus. Från Vesanto är det över en timmes resa med bil till sjukhuset, så FPA:s ersatta taxiresor tur-retur behövdes verkligen.

”Röntgenstrålningen gjorde mig trött och dessutom illamående. Det hjälpte att inte själv behöva köra och leta efter parkeringsplats.”

” Jag kom alltid i tid till strålbehandlingarna

Taxiskjutsarna hjälpte också Annes man Juuso, som fick fokusera på sitt jobb som bonde istället för att skjutsa frun.

Utän ersättning skulle taxiresorna ha kostat över 300 euro per dag, men nu betalade Anne endast en självrisk på 25 euro per enkelresa. FPA-resornas årssjälvrisk på 300 euro uppfylldes redan efter sex sjukhusbesök. Efter det var resorna gratis för Anne.

FPA-resorna gick bra enligt Anne. Några gånger var chauffören en bekant från hembyn.

När Anne fick information om cancerbehandlingarnas tidsschema, ringde hon ett enda samtal och beställde taxiresorna för en vecka i taget. Taxin kom ofta till och med i förtid.

På samma resa åkte ibland också andra passagerare. De kombinerade skjutsarna störde inte Anne.

”Jag kom alltid i tid till strålbehandlingarna, utan att få bråttom. Inför returresan hämtade chauffören mig från sjukhusets aula genom att fråga efter mig vid namn”, säger Anne nöjt. ■

Pirjo Tiihonen

» Läs hela Annes berättelse och se en video av taxiresan: www.mittialt.fi. Regionala beställningsnummer för FPA-taxi finns på mittuppslaget.

Gör så här om du vill ha FPA-ersättning för din taxiresa

Gör så här

Beställ taxiresan från förmedlingscentralen i ditt område.

Visa ditt FPA-kort till chauffören. Du betalar högst en självrisk på 25 euro för resan.

Be av hälsovården intyget SV 67 r på att du har rätt att använda taxi.

ÅRSTAKET (300 EURO) NÅTT

DU BETALAR INGENTING FÖR RESAN.

Ytterligare information: www.fpa.fi/taxiresor

Fpa ^{fi}

Gör inte så här

Du beställer taxiresan på annat sätt.

Du betalar hela priset för resan.

FPA kan inte ersätta resan i efterhand.

DU BETALAR PRISET FÖR HELA RESAN.

STÖD FRÅN FPA 2019

Det här är en sammanfattning av FPA:s förmåner. Stödbeloppen gäller för år 2019. Du får mer information via våra servicenummer, på serviceställena, i broschyrerna och på webbplatsen www.fpa.fi.

HÄLSA

PENSIONÄRER

HEM & FAMILJ

STUDIER, JOBB
& FÖRSÖRJNING

HÄLSA

Kort från FPA

Alla som bor permanent i Finland eller som omfattas av sjukförsäkringen får ett FPA-kort. Med kortet kan du visa att du har rätt till finländsk sjukförsäkring. När du använder kortet t.ex. vid läkarbesök och taxiresor som ersätts av FPA kan du få ersättningen genast.

Om du ansöker om förmåner när du flyttar till Finland fyll i blankett Y77r och bifoga den till din ansökan.

Om du är under 65 år och du har beviljats full sjukpension tills vidare kan du få kortet för folkpensionstagare. Om du har fyllt 65 år får du inget kort, utan du får pensionärsrabatter när du visar upp ditt identitetsbevis.

Om du omfattas av den finländska sjukförsäkringen kan du få det europeiska sjukvårdskortet. Kortet ger dig rätt till sjukvård som är nödvändig av medicinska skäl i andra EU- och EES-länder och i Schweiz. Du kan ansöka om kortet på nätet. Kortet är gratis och det är giltigt i två år. FPA förnyar kortet automatiskt. Det europeiska sjukvårdskortet ersätter inte FPA-kortet i Finland.

Sjukvårdsersättningar

FPA ersätter en del av läkararvodena och av kostnaderna för undersökning och behandling som en privatläkare eller privattandläkare ordinerat. Ersättningen bygger på fastställda taxor. Du får mer information om dem på FPA:s webbplats eller serviceställen.

Direktersättning eller ansökan

I allmänhet får du FPA-ersättningen redan på vårdenheten när du visar upp ditt FPA-kort. Ersättningen dras då av på räkningen. Om du inte får ersättningen genast kan du ansöka om ersättning hos FPA inom sex månader.

Tandvårdsersättningar

FPA ersätter en del av kostnaderna för privattandläkarens undersökningar och behandlingar. Ersättningen grundar sig på en fastställd taxa. Ersättning för tandgranskning betalas bara vartannat kalenderår.

Kostnader för behandling som getts av en munhygienist enligt ordination av en privattandläkare ersätts bara upp till beloppet

HÄLSA

enligt den fastställda taxan. FPA ersätter inte kostnader för tandtekniskt arbete eller protetiska åtgärder.

Tandvårdsersättning för krigsveteraner

Krigsveteraner som har veterantecken eller minröjarintyg får ersättning från FPA även för kostnaderna för protetiska åtgärder. FPA ersätter undersökning av mun och tänder, förebyggande tandvård samt kliniskt arbete som utförs av privattandläkare eller specialtandtekniker i samband med protetik enligt en fastställd taxa.

Helprotesarbete som utförs av en specialtandtekniker ersätts av FPA, om man har fått remiss av en tandläkare.

Läkemedelsersättning

Läkemedelsprinsnämnden bestämmer vilka läkemedelspreparat som ersätts av FPA. Alla som har fyllt 18 år betalar en initialsjälvrisk på 50 euro. FPA ersätter antingen 40 %, 65 % eller 100 % av priset på läkemedel som läkare förskrivit. Även om ersättningen är 100 % betalar du ändå alltid 4,50 euro/läkemedel.

Om läkemedlet har ett fastställt referenspris räknas ersättningen utifrån referenspriset. Om läkemedlet inte har ett referenspris får du ersättning enligt försäljningspriset. Om dina läkemedelskostnader under ett år överstiger det så kallade takbeloppet, som i år är 572 euro, betalar du efter det bara 2,50 euro per läkemedel som är ersättningsgillt. I Du får ett meddelande från FPA när dina kostnader har nått takbeloppet.

Reseersättning

Av dina kostnader för resor till sjukvård eller rehabilitering ersätter FPA den andel som överstiger 25 euro (i en riktning). Om din egen andel av resekostnaderna är mer än 300 euro under ett år betalar FPA resten av dina resekostnader under året helt och hållet. Om du använder egen bil kan FPA ersätta 0,20 euro/km efter att du betalat din andel. Övernattningsspenningen är högst 20,18 euro/natt.

Sjukdagpenning

Om du är 16–67 år och inte kan arbeta på grund av sjukdom kan du få skattepliktig sjukdagpenning om sjukdomen pågår i över nio vardagar utöver insjuknandedagen.

Om du får lön för sjuktiden betalar FPA dagpenningen till din arbetsgivare. Du ska ansöka om sjukdagpenning inom 2 månader efter att arbetsoförmågan börjat.

För FöPL- eller LFöPL-försäkrade företagare är självrisktiden insjuknandedagen.

Sjukdagpenningen bestäms i regel utifrån den arbetsinkomst som fastställts vid beskattningen. För företagare bestäms sjukdagpenningen utifrån årsarbetsinkomsten enligt FöPL- eller LFöPL-försäkringen det senaste fastställda skatteåret. Dagpenningsbeloppet kan också bestämmas utifrån arbetsinkomsterna för sex månader.

För arbetslösa utan andra inkomster bestäms sjukdagpenningen utifrån arbetslöshetsförmånerna. Om du inte har några inkomster alls eller bara låga inkomster kan FPA betala ut en sjukdagpenning på 27,86 euro vardag.

Partiell sjukdagpenning

Om du inte kan arbeta på heltid och har rätt till sjukdagpenning kan du få partiell sjukdagpenning. Då ska du för en viss tid gå ner i arbetstid från heltid till deltid och avtala med din arbetsgivare om att dina arbetsuppgifter och din lön minskar med 40–60 %.

Pensionsstödet utvidgas

Pensionsstödet som är avsett för långtidsarbetslösa utvidgas 1.10.2019 till att gälla personer som är födda före 1.9.1958 och som har varit arbetslösa nästan utan avbrott i 5 års tid. Därtill förutsätts att personen har haft rätt till arbetsmarknadsstöd 31.8.2018. För närvarande gäller rätten till pensionsstöd långtidsarbetslösa födda före 1.9.1956.

Utbetalningen av pensionsstöd upphör om personen börjar få arbetspension. Stödet upphör senast vid fyllda 65 år. Pensionsstödet är lika stort som garantipensionen, dvs. 784,52 euro per månad (2019). Vissa andra pensioner och ersättningar (t.ex. olycksfallspension och familjepension) minskar beloppet.

Läs mer: www.fpa.fi/pensionsstod.

FPA

Den partiella sjukdagpenningen är alltid hälften av den egentliga sjukdagpenningen.

Rehabilitering

Yrkesinriktad rehabilitering för personer med funktionsnedsättning, krävande medicinsk rehabilitering för personer under 65 år och rehabiliterande psykoterapi hör till FPA:s lagstadgade skyldigheter. FPA utreder behovet av rehabilitering efter att en person har varit sjuk och fått sjukdagpenning i 60 vardagar och senast då hen ansöker om sjukpension.

FPA kan också enligt prövning bevilja yrkesinriktad och medicinsk rehabilitering inom ramen för de medel som riksdagen årligen fastslår. Medlen går bland annat till familjerehabilitering för barn.

Rehabilitering för unga med funktionsnedsättning

Om du är 16–19 år, har funktionsnedsättning och riskerar att bli arbetsoförmögen utreder FPA om du kan ha nytta av rehabilitering innan något pensionsbeslut fattas. Ungdomar hänvisas i första hand till yrkesinriktad rehabilitering eller utbildning.

Under rehabiliteringen får du rehabiliteringspenning som är minst 31,39 euro/dag. Mellan rehabiliteringsperioderna är penningen 20 % lägre. Du kan samtidigt också få handikappbidrag.

Rehabiliteringspenning

Du kan få rehabiliteringspenning om du är 16–67 år och deltar i heldagsrehabilitering för att kunna komma in i eller återvända till arbetslivet. Om din

funktionsförmåga är nedsatt kan du få rehabiliteringspenning också för läroavtalsutbildning. Rehabiliteringspenningen är i regel lika stor som sjukdagpenningen.

När du deltar i rehabilitering och har extra kostnader för detta kan du enligt prövning också ha rätt till en skattefri ersättning för uppehälle på 9 euro/dag. Du kan också få rehabiliteringsunderstöd enligt prövning t.ex. under den tid då du deltar i arbetspraktik.

Partiell rehabiliteringspenning

FPA kan betala partiell rehabiliteringspenning om en arbetstagare eller företagare har förkortat sin arbetstid med minst 40 % på grund av rehabilitering. Den partiella rehabiliteringspenningen är hälften av den egentliga rehabiliteringspenningen.

Handikappbidrag och vårdbidrag

Handikappbidrag för personer under 16 kan betalas till barn som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning behöver regelbunden vård eller rehabilitering och mera omvårdnad än ett friskt barn i samma ålder i minst 6 månader.

Handikappbidraget för personer över 16 är för personer vars funktionsförmåga är nedsatt i minst ett år och som inte får fortlöpande pension på grund av arbetsoförmåga eller ålder.

Grundbidraget är 92,14 euro/mån, det höjda handikappbidraget 215 euro/mån och det högsta handikappbidraget 416,91 euro/mån.

Vårdbidraget för pensionstagare är avsett för personer som på grund av sjukdom eller

skada har nedsatt funktionsförmåga i minst ett års tid. Man kan få bidraget om man är heltids-pensionerad och får ålderspension, sjukpension eller rehabiliteringsstöd eller annan motsvarande ersättning.

Grundvårdbidraget är 70,52 euro/mån, det höjda vårdbidraget 153,63 euro/mån och det högsta vårdbidraget är 324,85 euro/mån.

Krigsveteraner som har låga inkomster kan dessutom få ett veteran tillägg på 105,13 euro/mån. Veterantillägget kan beviljas veteraner som får extra fronttillägg och det höjda eller högsta vårdbidraget för pensionstagare.

Handikapp- och vårdbidragen är skattefria.

Funktionshinderkortet

Med kortet kan du påvisa din funktionsnedsättning eller behov av assistent.

Läs mer: www.fpa.fi/funktionshinderkort.

Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning

FPA beviljar tolktjänst och förmedlar tolkar för personer med hörselskada, syn- och hörselskada eller talskada. Tjänsten koordineras av FPA:s Center för tolktjänst för personer med funktionsnedsättning.

Stöd till företagshälsovården

FPA ersätter arbetsgivare och företagare för ungefär hälften av kostnaderna för lagstadgad företagshälsovård. Vid förebyggande företagshälsovård kan ersättningen vara 60 %. Företagshälsovården kan också innehålla sjukvårdstjänster.

PENSIONÄRER

Folkpension och garantipension

Om du inte har rätt till arbetspension eller om din arbetspension är mycket liten får du folkpension. Till folkpensionerna hör sjukpension och tidsbegränsat rehabiliteringsstöd för 16–64-åringar samt ålderspension från 65 års ålder. Man kan ta ut ålderspension i förtid då man fyllt 63 år.

Om du får folkpension eller arbetspension och har barn under 16 år får du barnförhöjning. Den är 21,93 euro/mån per barn.

För ensamboende är folkpensionens fulla belopp 628,85 euro/månad och för gifta eller samboende 557,79 euro/mån. Folkpensionen minskar gradvis när arbetspensionen före skatt överstiger 55,54 euro/mån. Man får ingen folkpension om arbetspensionen före skatt är över 1 299,88 euro/mån (ensamstå-

ende) eller 1 157,71 euro/mån (gift, sambo). Folkpensionen beskattas.

FPA kan betala garantipension till en pensionstagare vars övriga pensioner totalt är mindre än 777,84 euro/mån före skatt. Om arbetspension saknas helt är garantipensionen för en ensamstående folkpensionstagare 146,42 euro/mån och 217,48 euro/mån för den som är gift eller sambo. Folkpensionen eller garantipensionen kan vara mindre än de som anges här om man väljer att ta ut pension i förtid. Den tid man bott utomlands kan också minska folkpensionens belopp.

Garantipension beviljas också invandrare som fyllt 65 år eller som är arbetsförmögna, efter att de har bott i Finland i tre års tid.

Rehabiliteringsstöd

Rehabiliteringsstöd som beviljats för viss tid är sjukpension vars syfte är att hjälpa människor att återvända till arbetslivet. Man kan få stödet för att kunna delta i verksamhet som bevarar arbetsförmågan eller för att delta i rehabiliterande verksamhet samt då arbetsförmågan ska redas ut. Ett villkor för stödet är att det finns en vård- och rehabiliteringsplan, eller att en sådan plan håller på att tas fram. Rehabiliteringsstödet är lika stort som normal sjukpension.

Fronttillägg

FPA betalar ett skattefritt fronttillägg på 49,56 euro/mån till krigsveteraner, och ett extra skattefritt fronttillägg till dem som får folkpension. Minröjare har rätt till ett tillägg som är lika stort som fronttillägget, men de får inte extra fronttillägg.

Utbetalningsdagar 2019

Folkpensioner, fronttillägg och vårdbidrag	Garantipension	Bostadsbidrag för pensionstagare
7.3.	22.3	4.3
5.4	18.4	4.4
7.5	22.5	3.5
7.6	20.6	4.6
5.7	22.7	4.7
7.8	22.8	2.8
6.9	20.9	4.9
7.10	22.10	4.10
7.11	22.11	4.11
5.12	20.12	4.12

PENSIONÄRER

Familjepension

FPA betalar familjepension till änkor eller änklingsor och till barn som förlorat en förälder. Det finns två slag av familjepension: efterlevandepension för änkor och änklingsor som är under 65 år och barnpension för barn under 18 år. Barnpension kan också beviljas barn i åldern 18–20 år som studerar.

Till efterlevandepensionen hör en begynnelsepension på 324,33 euro/mån som änkan eller änklingsor får under 6 månader från

det att maken eller maken avled. Efter det kan FPA betala fortsättningspension, som beror på familjeförhållandena, inkomsterna och på andra pensioner. Fortsättningspensionen är lika stor som folkpensionens fulla belopp.

Barnpensionens grundbelopp är 59,68 euro/mån och det påverkas inte av inkomsterna. Barn under 18 år kan få ett kompletteringsbelopp på högst 90,26 euro/mån. Barn som förlorat båda föräldrarna får grund- och kompletteringsbeloppet dubblerat.

Pensionär utomlands? Kontrollera rätten till social trygghet

Lagstiftningen som gäller pensionärer som vistas utomlands en del av året kommer att ändras 1.4.2019. Förändringarna kan inverka på rätten till FPA-förmåner.

Om du är pensionär och vistas utomlands högst 6 månader i sträck kan Finland fortfarande räknas som ditt stadigvarande bostättningsland. Det innebär att du kan få förmåner från FPA, använda ditt FPA-kort när du besöker Finland samt få direktersättning för läkemedel och andra sjukvårdskostnader. Kortvariga utlandsvistelser har i regel ingen inverkan på utbetalningen av de flesta förmåner. Däremot kan rätten till bostadsbidrag för pensionstagare och till utkomststöd upphöra.

Om du upprepade gånger vistas utomlands en del av året kan FPA anse att du fortfarande bor stadigvarande i Finland. Förutsättningen är att din utlandsvistelse

inte sträcker sig över ett halvår per gång och att du upprepade gånger tillbringar mer än hälften av året i Finland. Då är du i regel skattskyldig i Finland och din hemkommun är i Finland, även om du årligen vistas utomlands i perioder.

Om du har en FPA-förmån ska du reda ut utlandsvistelsens inverkan på förmånsbetalningen genom att meddela FPA om din utlandsvistelse.

Närmare information får du på servicenumret **020 634 0300** och på adressen **www.fpa.fi/internationella-situationer**.

HEM & FAMILJ

Moderskapsunderstöd

En kvinna som väntar barn kan välja antingen en moderskapsförpackning med kläder och barnvårdsartiklar eller 170 euro skattefritt. Också adoptivföräldrar har rätt till moderskapsunderstöd.

Adoptionsbidrag

De som adopterar ett barn under 18 år från utlandet kan som engångsersättning få ett skattefritt adoptionsbidrag, vars belopp varierar beroende på land.

Föräldradagpenningar

Man har rätt att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet utan att anställningen upphör. Under den tiden betalar FPA skattepliktiga föräldradagpenningar.

Moderskapspenning betalas till mamman för 105 vardagar. Särskild moderskapspenning kan betalas från den dag då hon måste utebli från arbetet p.g.a. olika riskfaktorer i samband med arbetet.

Pappor kan få faderskapspenning för totalt 54 vardagar. Av dessa kan pappa ta ut högst 18 dagar under mammans moderskaps- och föräldrapenningsperiod. Efter föräldrapenningsperioden kan resten tas ut, eller alla dagar om pappan så vill.

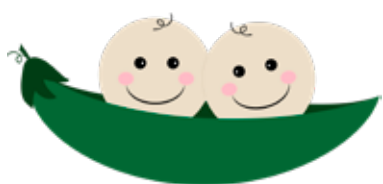
Föräldrapenning betalas till föräldrarna för 158 vardagar. Föräldraledighet kan tas ut av någondera föräldern. En mamma som sköter sitt barn ensam kan förlänga föräldraledigheten med 54 vardagar. Det krävs att barnet inte har en fastställd pappa eller annan person som skulle kunna få faderskapspenning. Ledigheten kan förlängas om

den första föräldraledighetsdagen för barnet i fråga är 1.4.2019 eller senare.

Faderskaps- och föräldrapenning betalas till adoptivföräldrar om barnet är under 18 år vid adoptionen. En adoptivförälder får föräldradagpenning för 233 vardagar.

Föräldradagpenningarnas belopp bestäms i regel utifrån den arbets- eller företagsinkomst som fastställts i beskattningen. Den som saknar inkomster eller som har låga inkomster får 27,86 e/vardag. För arbetslösa är beloppet i regel lika stort som arbetslöshetsförmånen, utan förhöjningsdelar.

En mamma som studerar kan samtidigt få både moderskaps- och föräldrapenning

Väntar ni tvillingar?

Tack vare en ny lagändring kan flerlingsfamiljer beviljas faderskapspenning en längre tid än tidigare. Från början av april kan faderskapspenning betalas för ett barn i upp till 54 vardagar, för tvillingar i 72 vardagar och för trillingar i 90 vardagar. Det maximala antalet dagar med faderskapspenning är 105 vardagar. Läs mer om faderskapspenning: www.fpa.fi/faderskapspenning.

HEM & FAMILJ

(27,86 e/vardag) och studiepenning och en studerande pappa både föräldrapenning (27,86 e/vardag) och studiepenning. En pappa med understöd kan få faderskapspenning om han sköter barnet och inte studerar på heltid.

Barnbidrag

Ett skattefritt barnbidrag betalas till föräldern tills barnet fyller 17 år. Månadsbeloppet är följande: för det första barnet 94,88 e, för det andra 104,84 e, för det tredje 133,79 e, för det fjärde 153,24 e och för det femte och för varje följande barn 172,69 e. Ensamförsörjare får ett tillägg på 53,30 e/barn/mån.

På Åland beslutar landskapsregeringen om barnbidragsbeloppen.

Barnbidragen betalas ut 25.1, 26.2, 26.3, 26.4, 24.5, 26.6, 26.7, 23.8, 26.9, 25.10, 26.11 och 20.12. På Åland finansieras barnbidraget av landskapsregeringen.

Barnvårdsstöd

Efter föräldraledigheten har barnet rätt till dagvård tills läroplikten börjar. Man kan välja antingen kommunal dagvård eller barnvårdsstöd från FPA.

De som inte väljer kommunal dagvård kan få hemvårdsstöd då familjen har ett barn under 3 år. Här ingår en vårdpenning, som för ett barn under 3 år är 338,34 e/mån. För övriga barn under 3 år är den 101,29 e/mån och för andra barn under skolåldern 65,09 e/mån. Dessutom kan man för ett barn få vårdtillägg, som beroende på inkomsterna är högst 181,07 e/mån.

För adoptivbarn över 3 år kan hemvårdsstöd betalas tills 2 år gått sedan föräldrapenning

började betalas, men högst tills skolan börjar.

Privatvårdsstöd betalas om familjen har ett barn under skolåldern som vårdas av en privat dagvårdsproducent. Beroende på hur omfattande rätten till dagvård är kan privatvårdsstödet vårdpenning vara 172,25 e/mån eller 63,38 e/mån. Den lägre vårdpenningen betalas om föräldrarna eller den ena av dem är hemma hela dagen, till exempel p.g.a. arbetslöshet eller vård av ett annat barn där hemma. Lägre vårdpenning betalas också för barn i förskoleåldern. Familjer med låga inkomster kan dessutom få vårdtillägg, högst 144,85 e/barn/mån.

Familjen ansöker om stödet, men det betalas till dagvårdsproducenten.

Om man har ett barn under 3 år och arbetar högst 30 timmar/vecka eller högst 80 % av heltidsarbete kan man få flexibel vårdpenning. Beroende på arbetstiden är den 241,19 e/mån eller 160,80 e/mån.

Om man har ett barn i åk 1 eller 2 och arbetar högst 30 timmar/vecka p.g.a. värden av barnet kan man få partiell vårdpenning som är 96,89 e/mån.

På Åland söker man barnvårdsstöd hos kommunen.

Underhållsstöd

FPA betalar underhållsstöd för barn under 18 år ifall den som är underhållsskyldig inte betalar det underhållsbidrag som fastställts eller om beloppet av ekonomiska skäl är lägre än underhållsstödet.

Underhållsstöd betalas också om faderskapet inte har fastställts eller om det fastställts men underhållsbidraget inte kunnat

HEM & FAMILJ

fastställas samtidigt. Den som ensam adopterar ett barn kan också få underhållsstöd. Fullt belopp är i år 158,74 e/barn/mån.

Specialvårdspenning

En förälder till ett svårt sjukt barn under 16 år kan få specialvårdspenning som inkomstbortfallsersättning om han eller hon deltar i vården eller rehabiliteringen på ett sjukhus, på polikliniken vid ett sjukhus eller specialomsorgsdistrikt eller i hemvård i anslutning till sådan vård samt på rehabiliterings- eller anpassningskurser.

Om sjukdomen inte är svår kan specialvårdspenning beviljas bara för den tid då ett barn under 7 år vårdas på sjukhus eller poliklinik.

Beloppet beräknas utifrån arbetsinkomsten. Har man låga eller inga inkomster är specialvårdspenningen 27,86 e/vardag.

Bostadsbidrag

De som har låga inkomster kan få stöd för sina boendekostnader.

Det allmänna bostadsbidraget är 80 % av skillnaden mellan de godtagbara boendegifterna, vars maximibelopp bestäms i lag, och bassjälvriskandelen. Du kan beräkna bostadsbidraget på fpa.fi/berakningar.

Pensionstagare kan få bostadsbidrag för pensionstagare, men de som har deltids-pension eller delinvaldpension får allmänt bostadsbidrag. Allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare kan betalas direkt till hyresvärderna.

Värnpliktiga kan få bostadstillägg till militärunderstödet (se Militärunderstöd).

Flyttning till eller från Finland

Om du efter 1.4.2019 flyttar utomlands för 6 månader har du under den tiden rätt till FPA:s förmåner. Om du flyttar utomlands för en längre tid upphör vanligen din rätt till FPA:s förmåner i samband med flyttningen. Om du börjar arbeta i ett annat EU- eller EES-land eller i Schweiz omfattas du i regel av den sociala tryggheten i det land där du arbetar, också om du arbetar under 6 månader.

Meddela alltid FPA när du flyttar från eller till Finland och du får förmåner från FPA. Alla FPA-förmåner betalas inte ut utomlands.

Om du flyttar till Finland för att stanna här har du vanligen rätt till FPA:s förmåner från och med flyttningen. FPA bedömer om din flytt är stadigvarande. Vid bedömningen beaktas din helhetsituation som påverkas av t.ex. återflyttning, arbetsavtal för arbete i Finland samt familjeband till Finland. I vissa fall kan du ha rätt till FPA:s förmåner på basis av att du arbetar här. Om du ansöker om FPA:s förmåner ska du även fylla i och bifoga blankett Y 77r till din ansökan.

För utsända arbetstagare, tjänstemän, studerande och familjemedlemmar samt för personer som flyttar mellan två länder som ingått en överenskommelse om social trygghet gäller särskilda regler.

STUDIER, JOBB & FÖRSÖRJNING

Studiestöd

Studiestödet består av studiepenning till studerande som fyll 17 år samt statsgaranti för studielån. Studerande kan dessutom få allmänt bostadsbidrag. De som studerar utomlands eller på Åland och bor på hyra kan få bostadstillägg. I Finland beviljas bostadstillägg för studerande på avgiftsbelagd linje i folkhögskola eller idrottsutbildningscenter som bor i läroanstaltens elevhem.

Studiepenningen är beskattningsbar inkomst. Beloppet är beroende av ålder, hur man bor, om man är gift eller har minderåriga barn.

Studiepenningen är 38,66–325,28 e/mån. Det högsta beloppet, 250,28 e/mån plus en försörjarförhöjning på 75 e/mån, betalas

Studerande, kom ihåg årsjusteringen av bostadsbidraget!

FPA justerar det allmänna bostadsbidraget minst en gång per år. För justeringen måste du lämna in en ansökan om justering. Du får ett brev från FPA ungefär två månader innan tidpunkten för årsjustering. Om du inte lämnar in ansökan om årsjustering kommer ditt bostadsbidrag att dras in.

Om omständigheterna för dig eller andra i hushållet förändras kan en mellanjustering av bidraget göras redan innan årsjusteringen. Läs mer www.fpa.fi/justering-av-bostadsbidraget.

till förmyndare av minderårigt barn. Antalet barn och hos vem barnet bor påverkar inte beloppet.

Föräldrarnas inkomster kan inverka på studiepenningen för studerande som bor hos föräldrarna samt på studiepenningen, bostadstillägget och statsgarantin för studielån.

Statsgarantin för studielån är 650 e/mån, men för personer under 18 år 300 e/mån och vid studier utomlands 800 e/mån.

En studerandes inkomster beaktas för hela kalenderåret. Årsinkomstgränsen beror på antalet månader med studiestöd. Den studerande ska själv se till att inkomstgränsen inte överskrids. Studerande undviker återkrav av studiestöd genom att före slutet av maj året efter stödåret återbetala det som eventuellt betalats för mycket.

Efter avslutade studier kan låginkomsttagare få räntebidrag för studielånsräntorna. Den som tar en högskoleexamen inom utsatt tid kan få studielånsavdrag i beskattningen eller en studielånkompensation som kan vara upp till en tredjedel av studielånet.

Åland har ett eget studielånssystem.

Stöd för skolresor

Den som avlägger gymnasiestudier, yrkesinriktad grundexamen, handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning eller grundläggande utbildning för vuxna kan få ersättning för kostnader för dagliga skolresor. Sträckan mellan bostaden och läroanstalten ska vara minst 10 km i en riktning och resekostnaderna över 54 e/mån. Efter skolresestödet betalar den studerande själv minst 43 e/mån (undantag finns).

STUDIER, JOBB & FÖRSÖRJNING

Militärunderstöd

Militärunderstöd betalas för att trygga försörjningen för värnpliktiga maka och barn. Den värnpliktiga kan få bostadsunderstöd, och dessutom kan studielånsräntorna betalas. Militärunderstöd betalas i form av

- grundunderstöd, som motsvarar full folkpension (628,85 e/mån). Antalet barn höjer beloppet, medan familjens inkomster kan sänka beloppet.
- bostadsunderstöd.
- särskilt understöd för t.ex. utrustning för barnen.
- understöd för underhållsbidrag som ska betalas under tjänstgöringstiden.

Alterneringsersättning

En arbetstagare med minst 20 års arbetshistoria kan avtala med arbetsgivaren om alterneringsledighet i 100–180 dagar. För samma tid måste en arbetslös arbetssökande på arbets- och näringsbyrån anställas.

Under alterneringsledigheten betalas alterneringsersättning, som är 70 % av arbetslöshetsdagpenningen. Läs mer om åldersgränserna på fpa.fi/alterneringsersattning.

De som hör till en arbetslöshetskassa ansöker om alterneringsersättning hos kassan, alla andra hos FPA.

Arbetslöshetsförmåner

Som arbetslös arbetssökande i åldern 17–64 år kan du från FPA få

- grunddagpenning för arbetslösa i högst 400 dagar. För arbetslösa med en arbetshistoria på högst 3 år betalas arbetslöshetsdagpenning för högst 300 dagar

(om maximibelopp för 58 år fyllda, läs mera på: fpa.fi/gunddagpenning).

- arbetsmarknadsstöd, ifall du inte uppfyller arbetsvillkoret eller redan har fått dagpenning för maximitiden från FPA eller en arbetslöshetskassa.

Grunddagpenningens och arbetsmarknadsstödet fulla belopp, som är skattepliktigt, är 32,40 e/dag. Barnförhöjningen för ett barn är 5,23 e/dag, för 2 barn 7,68 e/dag och för 3 eller flera barn 9,90 e/dag.

Du kan få arbetslöshetsförmånen till fullt belopp om du uppfyller kravet på aktivitet som betraktas i perioder på 65 dagar.

Du uppfyller kravet om du under perioden arbetar 18 timmar som löntagare, deltar 5 dagar i sysselsättningsfrämjande tjänster eller får 241 e i företagarkinkomst. Du kan också i vissa fall uppfylla kravet genom att studera.

Aktiveringsmodellen gäller inte närstående- och familjevårdare, dem som får arbetslöshetsförmån på basis av arbetslöshetsförmåga eller funktionsnedsättning. Den gäller inte heller då en sjukpensionsansökan handläggs eller om arbetslösheten beror på en kortvarig permittering.

Nästan alla inkomster och sociala förmåner minskar arbetsmarknadsstödet. Om du inleder företagsverksamhet kan du ändå få arbetslöshetsstrygghet i 4 månaders tid.

Om du är arbetslös kan du få arbetslöshetsförmåner om du deltar i sysselsättningsfrämjande service. Du ska komma överens om det med arbets- och näringsbyrån (TE-byrån).

Om du har inkomster under arbetslös-

STUDIER, JOBB & FÖRSÖRJNING

hetstiden ska du meddela dem till FPA. Arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen jämkas med dina arbetsinkomster. Du får förtjäna 300 e/mån utan att det påverkar arbetslöshetsförmånen.

På Åland är det arbetsförmedlingen som sköter arbetslöshetsförmånerna.

Tillägg till arbetslöshetsförmånerna

Deltagare i vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder kan få en kostnadsersättning på 9 e/dag eller 18 e/dag. På olika grunder kan arbetslösa få en förhöjningsdel, vars fulla belopp är 4,74 e/dag.

Rörlighetsunderstöd

Du kan beviljas rörlighetsunderstöd om du för minst 2 månaders anställning (även del-

tid) och den dagliga arbetsresan tar över 3 timmar (deltid 2 timmar). Stödet betalas endas för arbetsdagar. Den retroaktiva ansökningstiden är 3 månader.

Utkomststöd

Utkomststödet är ett ekonomiskt stöd som betalas i sista hand till personer som bor eller vistas i Finland. Det är avsett att täcka grundläggande utgifter i livet. Du kan ha rätt till grundläggande utkomststöd om dina inkomster och övriga sociala förmåner inte räcker till för dina nödvändiga utgifter, såsom boende och mat. Stödet är avsett för en kort period. Du ansöker om grundläggande utkomststöd hos FPA. Kommunen kan enligt övervägande bevilja kompletterande eller förebyggande utkomststöd.

FEM FRÅGOR OM SOCIAL TRYGGHET

1. Den årliga självriskan för läkemedel, det s.k. takbeloppet, är i år

a) 552 euro b) 522 euro c) 572 euro

2. Den partiella sjukdagpenningens belopp är

a) 20 % av sjukdagpenningen
b) 50 % av sjukdagpenningen
c) 75 % av sjukdagpenningen

3. Självriskbeloppet för taxiresor som ersätts av FPA är

a) 15 euro b) 20 euro c) 25 euro

4. Folkpension brukar betalas ut månadens

a) första dag b) sjunde dag c) femtonde dag

5. Det går att boka en tid hos FPA för att sköta sina ärenden. Man kan boka tid

a) på nätet, per telefon eller vid ett serviceställe
b) genom att fylla i en ansökningsblankett
c) endast genom att besöka FPA:s serviceställe

Rätt svar: 1c, 2b, 3c, 4b, 5a

GÖR DET ENKELT

På webben kan du ansöka om stöd, skicka bilagor samt se dina egna stödbelopp och utbetalningsdagar. Du loggar in på adressen www.fpa.fi/etjanst antingen med nätbankskoder eller med mobil-ID.

Ofta räcker ett samtal

FPA betjänar per telefon mån–fre kl. 9–16.
Vanlig samtalsavgift.

Bostadsbidrag 020 692 221
Efterlevandepensioner 020 692 228
Familjeförmåner 020 692 226
Flyttning till/från Finland 020 634 0300
FPA- och EU-kort 020 692 223
Handikappförmåner 020 692 231
Pension 020 692 222
Rehabilitering 020 692 225
Sjuk 020 692 224
Studera 020 692 229
Utan arbete 020 692 230
Utkomststöd 020 692 227
Värnpliktiga 020 692 220
Indrivningsärenden 020 634 4940
Utbetalningsdagar (automat) 020 634 0220 (24 h)

Obs! Telefonnumren ändras i slutet av 2019.
Kontrollera numret på www.fpa.fi/servicenummer.

Du kan boka tid till en FPA-byrå eller telefontjänsten via ovannämnda servicenummer eller på adressen www.fpa.fi/tidsbokning. För tjänsten behöver du ett telefonnummer och en finsk personbeteckning.

TAXIBESTÄLLNING

Taxiresor som FPA ersätter ska beställas från de regionala telefonnumren

När du beställer taxi på telefonnumren nedan är självriskandelen 25 euro.

LANDSKAP	BESTÄLLNINGSNUMMER
Birkaland	0800 98 811
Egentliga Finland	0800 130 002 (svenska) 0800 130 001 (finska)
Egentliga Tavastland	0800 98 821
Kajanaland	0800 93 153
Kymmenedalen	0800 302 333
Lappland	0800 302 240
Mellersta Finland	0800 302 259
Mellersta och Norra Österbotten	0800 93 152 (svenska) 0800 93 150 (finska)
Norra Karelen	0800 302 255
Norra Savolax	0800 302 250
Nyland	0800 96 140 (svenska) 0800 96 130 (finska)
Päijänne-Tavastland	0800 94 220
Satakunta	0800 120 001
Södra Österbotten (ej kustkommunerna)	0800 99 090
Södra Karelen	0800 50 123
Södra Savolax	0800 302 245
Österbotten	0800 99 000